

ANY I

Llagostera, 16 de Octubre de 1910

Núm. 11

Redacció y Administració: Carrer de la Victoria núm. 1

La festa popular

Aigua, despit y joia

La nostre esperada festa pera celebrar l'acte de la benedicció de la bandera del sòmetent d' aquesta vila n' era arribada.

Una intel·ligenta comisió formada per actius y voluntariosos membres del Cos armat sortia airosa de sa tasca desafiant el corch de la critica que te tota obra noble que surt de la rutina y vulgaritat.

Mes, detallém la festa.

El dia 8 el poble de Llagostera, estava preparat pera rebra 'b els brassos oberts als soldats del Regiment d' Assia que han d' efectuar en ell les escoles pràctiques.

Pel mati arribá 'l carro d' Administració portant varis utensilis, per la vila era esperada ab ansia la batallada que era la senyal convinguda pera anar a la carretera à fer una brillant acullida a les tropes, siguent el preludi de la Festa.

Mes, que passá? Encara no ho sabem ab certaesa puig els rumors son contradictoris, de tots modos el carro d' Administració per ordre superior emprenta la retirada vers el punt de sortida, cosa que produí un mal efecte extraordinari.

El despit cundeix per la vila al saberse que un dels seus vehins es multiplicava per Girona pera restar gent a la festa, fent de *Gaceta trapacera* dient que a Llagostera una epidemia de verola y tifus infectava la població.

Aquest procedir que es sols patrimoni de les animes febles y covardes sols mereix despreci.

Peró lo mes sensible es que fou secundat en sa baixa campanya per alguns fills de la vila.

Sempre hi haurá desgraciats en el mon. Quina vergonya.

Mes deixém aixó que si no 'ns causés llástima 'ns faria fastich y pasém a la festa.

A la revetlla tot restava silenciós.

Arriba 'l dia 9 dia de joia pera tots els fills aimats del terreny de llurs amors.

El silenci continuava. L'alegre diana y els morterets atronant l'espai no 's notaven pás.

El *Programa* no 's cumplia.

Les cares llargues y mustiues dels veïns que preveïen el fracàs de llur festa era ben notoria.

Peró encara restava una esperansa.

L'incansable Comisió era a Girona.

Per fi se sent el xiulet del tren de les 8.

Els cors de la gran gentada que envolta l'estació batèga per lo inconegut.

Cuan arriba la Comisió acompanyada de la banda del Regiment d'Assia y assi y allí es veu la roijó de les barretines. Son els braus sometents de Quart y Llambilles que acudeixen a honrar la festa de llurs companys d'armes.

El cel encapotat fins llavors ens dona les primeras gotes.

Els clarins dels sometents resonen com veus illades.

Mes rom de promte la marxa atronant l'espai un brillant pas doble per la musica militar que 'ns fa bategar els cors ab entusiasme y desfent el pessimisme sonriém a l'esperansa.

L'arribada de gran munió de forasters fa que 'l poble comensi a mourers mentre l'aigua queya a semalades. Arriba 'l tren de les 10 baixen les autoritats. El governador D. Frederich Schwartz, el president de l'Audiencia Sr. Lopez Quintana, el Doctor Llor vicari general ab delegació del Sr. Bisbe, el senyor Marqués de Camps vocal dels sometents, D. Manuel Diez quefe de la Comandancia de la guardia civil, el comandant Sr. Billon auxiliar dels sometents de la provincia y d'altres de menys categoria que 'ls acompanyaven.

També baixaren els sometents de Girona y Amer ab llurs banderes, y molt forasters.

Acompanyats per una comisió de nostre ajuntament la comitiva oficial emprén la marxa vers la Casa Comunal rodejats per una part del poble y a pluja batent.

Un altra comisió ab dos potents automovils fou a esperar a la estació de Caldas de Malavella al capitá general de Catalunya D. Valeriá Weyler.

Tothom esperaba a la plassa del Castell

Arriba per fi 'l primer automóvil baixant d'ell el marques de Tenerife ab sos ajudants, tot seguit arriba l'altre ab el comandant general de sometens Sr. Garcia Villanueva seguit del marques de Oliver son ajudant de camp. en aquell moment arribaba també un lluit cotxe ab los padrins.

En aquells moments l'aigua queya a cascata desfeta, empró la gentada omplenaba la plassa de gom a gom.

Unides totes les autoritats s'en pugén a la Casa de la Vila dintre el Saló de Sesións ahont el sup-cabo y intelligent metje senyor Moret saludá 'n nom del poble 'ls arribats. Li contesta ab un sentit parlament el general Weyler.

Desde les oberturas laterals del Saló 's divisaba el Prat de la Torra punt destinat pera la celebració del acta de la benedicció de la bandera. Desde aquella alsaria 's notáva molt be que tota la banda del improvisat altar estava materialment inundada d'aigua fent imposible la cerimonia en aquell lloch.

No paraba de ploure a mars y del carrers baixaba l'aygua a riarada desfeta mes per aixó la gent endiumenjada seguia ab interés tot quant se feya.

Despres d'una petita consulta de les autoritats s'acordá que l'acta de la benedicció 's celebrés a l'iglesia parroquial. Al saberse aital resolució el temple 's veigé invadit d'una munió inmensa veientse importants els agutzils, serenos y una ronda de sometents pera contenir aquella allau humana que pera curiosejar y estar a sopluïj omplenaba l'ample nau.

El vicari general digué la missa.

Al aixecar Deu fou un moment solemne, la gran gentada 's prosternaba al alsarse l'Hostia Santa mentres les cornetes junt ab la música militar rompien ab la Marxa Real.

Al acabar la missa 's procedí a la benedicció de la bandera, artística senyera que 'ls vehins fan ofrena 'l cos de Someten.

Foren padrins D.ª Maria de Ferrer de Casanovas y D. Martí Montaner Corés, representant per D. Miquel Vingut.

Després de l'acte el Vicari General féu una sentida plática recordant el valor heróich dels Sometents en anys passats.

A l'eixida de l'Iglesia s'espargí la gent per fondas y hostals emplenanto tot.

Els Sometents ocuparen l'espaiosa Sala Basset ahont se servi un apat de 120 cuverts y en el gran Saló Teatre del Casino Llagosterench un banquet d'autoritats siguent d'uns 150 convidats.

La taula, com es de suposar estava espléndidament servida y siguent l'invitació personal.

Presidia el General Weyler tinguent a son costat la padrina D.ª Maria de Ferrer de Casanovas. Ocupaven la taula presidencial les senyores D.ª Antonia Coris Vda. de Montaner, D.ª Paulina Castelló de los Aires de Coris, D.ª Jovita Vingut y la Marquesa de Camps y el senyors. Gobernador de la provincia, President de l'Audiencia, Vicari General, Marqués de Camps el senyor Firmo de Casanovas, l'Alcalda y el Rector del poble.

Al destaparse el xampany iniciá el brindis el Marqués de Camps en el que seguiren el Sr. Moret, el Governador Sr. Shwartz qu' estigué eloquent al recordar las gestes dels héroes del Bruch, el Sr. Rissech, el Sr. Vingut y finalment el general Weyler, agrahtint les atencions que les dispensaven y después de donar sabís consells a s Sometents acaba ab un crit de ¡Viva Espanyal que fôu contestat ab entusiasme per tots els comensals. Acte seguit s'encaminá la comitiva a l'estació y en ella el general Weyler fou despedit als acorts de la Marxa Real.

Res més, sols dirém que Llagostera recordará sempre mes la diada del 9 d' Octubre de 1910.

UN QUE HI ERA.

A mon amor

Te recordes, estimada,
d' aquell dia benhaurat
que varem passar la tarde
ben entera, de costat?

Tú cosías y 'm mirabes,
jo 't miraba embadalit
y vermelleta 't tornabas
si 't miraba fit á fit.

¡Qué varem quedar parats
quant ta mare 's presentá...
fins no sé si aquélls retráts
me van cáurer de la má.

¡Qué bonica aquella tarde!
tres hores enrahonant,
¡qué felís va ser aymada
aquell que t' estima tant.

Qué depressa van passar
aquells ratos benvolgúts
jo 't prometo que 'm semblá
que sols feya cing minúts.

TAP.

Hipnotisme

I

No hi ha ningú que no hagi sentit parlar, unas voltas ab cert aire d' incredulitat y altres ab masses creencias, de l'hipnotisme, degut induptablement a l' ignorancia per part dels uns y á la mala fé per part dels altres.

L' hñpotisme es un fet real y cert de modo qu' están en un error complet, tots els que creuen qu' es una falornia o una colecció de cuentos per passar el rato; pero si aixó es cert, no ho es menys que certs individuos ne fan una propaganda ignominiosa publicant fets que no han sigut ni serán may, o volguent explicar ab aquesta base altres fenómens que res hi tenen que veure; ab individuos professionals o que uti-

lisan aquest medi per guanyarse la vida deu anarshi ab molt cuidado per no ser enganyats, tinguent per fets hipnòtics lo que no son més qu' hábils jocs de mans o trampes més o menys ben presentades.

Dintre els fenòmens d' hipnotisme poden considerarse els que s' efectúan en un individu per si mateix y els que s' efectúan per mediació d' una persona extranya; tots ells poden considerarse produïts per un estat anormal de somni hipnòtic.

Aquest somni no crech que pugui produirse sens el consentiment exprés de la persona hipnotisada y no tots els individus están en iguals condicions per posarse en aquest estat donchs aquestos varian moltíssim ab la naturalesa particular de cada hù, y es tan o mes fácil d' assolirlo cuanta mes costúm se te de realisar-lo, siguent molt difícil de portarlo a cap per primera vegada, sens molta habilitat per part del hipnotisador y bona disposició per part del hipnotisat.

Son molts els casos que s' expliquen d' hipnotisme y que jo no m' entretindrè en explicar, primer perque fora inacabable y després perque no poguentlos exposar ab tots els detalls, tal volta contribuirían a aumentar las creencias supersticiosas e infundadas que sobre aquest punt se tenen.

Entre 'ls fets de somni hipnòtic produïts en l' individu per si mateix, pot considerarse com a mes important y mes universalment conegut el que s' efectúa per la sencilla operació de mirar durant un bon rato y ab gran atenció un objecte brillant consevol; he sentit explicar d' individus qu' han arribat al estat de somni hipnòtic mirant ab forta atenció un objecte de cristall colocat dintre un calaix, tinguent aquest obert pocs centimetres y l' habitació ab poca llum; al arribar a n'aquest estat pot dirse que l' individu pert la conciencia de si mateix y de tot quant lo rodeja, presentantse ordinariament a sa imaginació grupus d' ideyes que moltes vegades se realisan posteriorment al somni hipnòtic; aquest fenomen omits l' atribueixen a una especie de presciencia que a mon entendre

es completament absurda, poguentse explicar casi tots aquets casos, relacionantlos ab fets ocorreguts anteriorment y dels que no s' habla fet carrec l' individu en cuestió, però que una volta recordats en el somni hipnòtic y presentarselshi després en la realitat, creu que son consecuencia de les ideyes tingudes durant el seu estat anormal, siguent tot al revés, ja que precisament aquestes ideyas son les consecuencias dels fets anteriors.

Per exemple: tenim un individu que acostuma a passejarse forsa y per lo tant en un curt temps se fixan en sa imaginació les ideyas de moltes persones, es natural que moltes d' aquestas una vegada vistas ja no les recordará, doncs tot lo qu' el rodeja les hi esborra de la memoria; pero aquest individu entra després en somni hipnòtic, y trovantse allavors completament independent del agents exteriors, l' imaginació li reprodueix l' imatge d' una de tantas persones qu' ell creu no haver vist may; y si al sortir al carrer després del seu estat anormal, dona la casualitat de trovar aquell individu, creu qu' aixó es degut al seu estat anterior, lo qu' es completament fals, tota vegada que si durant la seva hipnosis va veure al tal individu es perqué la memoria ne tenia una imatge de la qu' ell no s' había donat compte.

Vaig sentir una volta, en una conferencia donada per persona de molta autoritat en aquesta materia, qu' existia una tribu de indigenas indios, qu' al trobarse molt fatigats, s' entregaban a un estat hipnòtic dels explicats y al despertar del seu somni se trobaven completament restablerts de llurs forces.

En l' article vinent parlaré del hipnotisme portat a cap per una segona persona y exposaré una de tantas hipòtesis, jo crec la mes racional, de las que s' han proposat per explicar aquets fets.

P. V. LL.

(Continuará).

Una visita

—Pum, pum?

—Qu' hi ha?

—No es aquí á cal CHANTECLER,
periódich carcamal,
que no es negre ni vert?

—La gracia, si 's pot saber?

—Soch l'Amparo batxillera
y vinch per ferlos mal bé
sino torneu endarrera
lo del número passat.
Hont s'es vist, ferme firmar
lo que no he presentat
y sens ser metje, receptor
bestieses. Y d'aixó dels amoríos,
no me 'n cuidó, ¿ho has sentit?
y aixó que díu d'armar líos
déu ser algún mal agrahit
que culpa, sens cap reparo,
y ab tota mala intenció,
á la batxillero Amparo
y á n'aquell senyor tant bó.
Si de lo dit no 's retracteu,
los clavaré un cop de llenga
(que fa més mal que mes urpes)
ó 'ls hi declaro la guerra.

—Sosseguis, per Sant Benet,
calmis, senyoreta Amparo
que si la sent el senyoret
ó la kábila ¡mecatxol!
aixó será pitjor que Troya
y dintre de pòchs moments
no quedaria una noya
sens passar per vostres dents.

Y al carrer la vaig tirar
com aquell qu'hi tira un gos,
pro 'm penso que 's venjará
de nosaltres redactors.
Dirá 'l qu' es y el que no es,
dirá enganyys dirá mentides,
dirá que bu quem faldilles
per passarhi un rato bó,
que dels licors y champagnes
tenim mal de pahidor;
pro 'ls lectors no 'n farán cas
perque saben la vritat
y al últim, quant dará un pas,
ja li será criticat. *Un Llagosterench.*

Impresions d'una excursió

Trobantnos á Barcelona ab mon company
de viatge en Joseph Zaliña, alguns amichs ens
oferiren pendrer part á una excursió y pos-
sehint en Zaliña qualitats inapreciables per
excursionista, aixís fou que acullida per ell ab
entussiasme l'idea de donar un cop d'ull á va-
rias poblacions, determinarem tots junts em-
pendrer el viatge el día següent.

Sortirem de Barcelona en un tren á las cinc
y minuts de la matinada qu' es portá á Lleida
en menos d' una hora. Després de descansar un
poch de las fatigas del viatge recorreguérem
ràpidament els carrers d'aquella ciutat, fent
mes pausa ab lo mes digne de menció, com es:
riu Segre, Catedral; Teatre; Jardins Camps
Eliseos, fábriques d'oli, carrer Major notable per
trobarse en ell els principals establiments de la
ciutat, siguent aqueix carrer el paseig d' els
Lleidans. Posseheix Lleida varias societats re-
creativas representantse en algunas d' ellas,
funcions de teatre, y com que «*La Paloma*»
(societat titulada baix aqueix nom) feient fun-
ció, assistirem á ella, siguent la concurrencia
numerosíssima, principalment de senyoretas, la
majoría d'ellas molt simpáticas, per aixó crech
que s'en diu «*La Paloma*».

Pochs moments descansarem aquella nit,
encarregant á la fonda per la nit següent els
mateixos quartos que dormirem; puig á la sor-
tida del sol prenguerem el tren en direcció á
Monzón. Nostre company el Sr. Hauhmmat,
director del canal, esprit cultíssim, no sols per
l' estudi de les ciencias que necessita coneixer
pera la técnica de son ofici, sino també per ses
aficions literaries ab que s' esborgeix en les
interminables vetllades de l' hivern, patriota
sincer, home de societat, que viatja y visita 'ls
grans centres, y al mateix temps es home de
familia, completament felís en la companya de
sa encantadora esposa, ja ens esperaba, oferint-
se per fernos de guía, lo que nosaltres accepta-
rem ab molt gust.

El canal dista de la població proximament
una hora y siguent el Sr. Hauhmmat home de
molta experiencia y práctica, ens doná moltas
explicacions d' els canals de regadiu, plan de

estudi y parts de que consta un sistema complet de regadius, resumintlos dit senyor en una memoria publicada titulada «Los canales de riego», baix la forma següent:

«1.º Presa y toma de las aguas. 2.º Canal principal de conducción y alimentación. 3.º Canales secundarios ó de derivación. 4.º Acequias y brazales de distribución. 5.º Canales y almenaras de desagüe, y 6.º Azarves ó escurrereros de aguas sobrantes.

Digne de nostre atenció fou el sífó situat en el riu Losa y 'ls Aqüeductos; verdaderas obras monumentals, en fi; un día molt deliciós per nosaltres y una volta haguérem recorregut un poch la població, notable per haber tingut sa morada els Reis d' Aragó, ens despedirem cordialment del Sr. Hauhmmat, arribant á Lleida á la una de la nit.

Completada la tasca en Lleida, emprenguerem el camí per Valencia ahont hi pasarem breus moments, arribant per la nit del tercer dia esclafats del viatge á Tortosa.

Siguent mon amich en Joseph Zaliña gran ayment de la agricultura y ab la coincidencia d' haver nascut á Tortosa y ser la residencia habitual de sos pares determinarem pasar lo quart y quint día de viatge en dita vila. La casa d' els pares d' en Zaliña se troba situada pròximament á una hora y mitja de la vila, molt parecuda per son aspecte á les moltes de Suissa, l' interior de tot el confort y 'l decorat d' una casa de ciutat, se fá en ella vida de societat, reunintse periòdicament varias familias y com que la distancia de la casa á la població, se salva en poch moments donat á la bona carretera, fou la causa de que menys el moment de menjar, tot l' altre temps el pasarem recorreguent Tortosa y sos voltants.

Grat recor guardarem sempre més de la visita que ferem al Observatori del Ebro dirigit pel pare Cicera, ahont tinguérem ocasió de conèixer alguns d' aquets senyors qu' es dedican especialment á les ciencias, com aixís ho comprobaren extraient devant nosaltres una fotografia del sol y altres coses difícils d' enumerar. La sala de Química que poseiexen es digne de visitar-se, pu' g allí s'hi troban tota clase d' aparells, fentsi ab ells els experiments mes complicats, puguent competir ab els millors la-

boratoris químichs del extranjer, y aixís seguidament en tot el demés, y una volta satisfets de s' espléndida acullida ens despedirem donantlihi un milló de gracies, per visitar tot seguit els tallers del senyor Salvatella.

Els tallers del senyor Salvatella encara que montats en petita escala son dignes de menció, no sols perquè dit senyor es molt entés en son ram sinó també per ser ell l' inventó y constructó d' els aparells per la elaboració d' olis, de que ja tanta fama tenent en la major part d' Europa, com son: la deshuesadora, trituradora y remoladora; siguent aquets aparells alabats d' homes entesos en aqueix ram y usats en molta part d' Espanya y extranjer.

Després de visitar lo dit, junt ab el canal del Ebro y moltes altres coses, ens retirarem á casa de mon amich Zaliña per empendrer l' endemá lo camí pera Villafranca de Panadés y una volta haguérem sopat ens reunirem tots baix un emparat situat prop á lo jardí de la casa, el pare d' en Zaliña començá enrahonar d' agricultura dient:

«Els agricultors lo viure en el camp, es viure en el desterro, en l' isolament, sufrir penaltats sens nombre y dificultats insoportables, mes nosaltres ens passa lo contrari, estem contents y segurament si la majoría d' els agricultors trevallesin la terra com nosaltres no pasaria res d' aixó».

Motius de sobra te 'l pare d' en Zaliña pera sentirse satisfet puig resplandeix en ell un sencer amor al oíci que practica, una confiança serena en sí mateix pera vencer les dificultats que forsosament, han de presentarse en la obra de producció, la satisfacció interior que prové del éxit, sanció suprema de tot acte humá y aixó també s' explica puig l' impresió que deixan els camps de sa propietat es la d' un aprofitament complet de la terra, res de marges ni bores abandonades, la mateixa llimpiesa y netedat que resplandeix en els carrers mes nets se nota en els treballs del camp, les estables están ben airejades, ab els llits renovats cada vegada que surt el bestiar, resultant absolutament criadores, alguns d' els treballs del camp se fan en maquinaria; tenint ademés la circumstancia de poguer regar un bon tros de terra y aixís com certs agricultors troban la

terra cansada extraientne pocs profits, la propietat de mon amich adquireix tots els anys llur desenrotlló.

Després de despedirnos afectuosament dels pares d' en Zaliña prenguerem bitllet pera Vilafranca, pocs moments estiguerem en dita població, solament el temps precís pera fernos càrrech de son moviment y visitar l' Estació Enològica, ahont si fan estudis complerts en tot lo que té relació ab el vins y una volta feta la feina y cansats de tants días de viatge y poch dormir, arrivarem á Barcelona ja de tosch ab la convicció de descansar un poch de las fatigas del viatge; mes en lloch d' anar á dormir, tots junts ferem un bon sopar, completant les delícies de l' excursió ab una funció de teatre ahont ens quedarem adormits quasi tots fora d' un que vetllava.

Per fi, fou una excursió deliciosa y ja que l' amich Zaliña m' escriu que m' espera, li donch la segurata qu' el visitaré junt ab una senyora, el día de mon... casament.

MINGUET.

Noves

La companyia que dirigeix el Sr. Victoriá Benedicto está actuant ab éxit en el Teatre d' aquesta vila.

**

Per ordre de la Direcció general de Correus de fetxa primer del corrent, ha quedat autorisada aquesta Estafeta, per la venda de sellos y tarjetas postals.

Celebrém la millora.

**

El dissapte día 8 del corrent, contragué matrimoni, nostre amich y consoci en Mario Companyó, ab la distingida senyoreta na Mercé Balmaña. Desitjém á la jove parella una interminable lluna de mel:

**

El passat diumenge degut á l' aiguat que caigué, tingué que suspendres el concurs de tir que tindrà lloch avuy (si 'l temps ho permet) á l' arribada del tren correu en que hi vindrán alguns sometents dels pobles vehins.

Com ja s' anunciá serán premiats els millors tiradors. Reconeixém que actes com aquestos s' haurien de fer ab més frecuencia ja que una part d' aquest institut armat li convé en gran manera l' exercisi de fogueix.

Bequerrades

Concèlls á nosaltres, volen donarnos els *Chanteclaires*, ja m' está bé; deya un individu del Sometent, pero millor hagués sigut que en lloch d' aixó, 'ns haguesin mandat algún *durot* per poguer saborejar dos dits del espumós Champagne: Que per ventura no som del Sometent, igualment que 'ls capitostos....

Tens rahó noy, pero no 't val; li respongué un vellot que com ell, mastegava.... els menjars del *Banquete popular*.

**

Ara que parlo del Sometent, recordo qué, durant los dias que estigué exposada llur Bandera, un bon home, per desgracia *queco*, llegia, pa.... pau..., pa.... pa.. u en el mateix moment en que arrivaven una mare, ab son fillet, el cual al sentir aquestes sílabas, escapá tant depressa com li permetian ses tendres cames.

No hi ha dupte de que *els papaus* son el terror de les criatures.

**

D' un diari de Girona copiém lo sigüent:

Uno que no se aviene con el 606 y se mata.

—Anoche se suicidó Modesto Durán.

Padecia de ayariosis.

Deja dicho que se mata, porque no tiene valor para someterse al tratamiento del 606.—

Per lo vist el tal Durán resultá, no una cura, sinó una víctima del simpátich 606.

**

Ahont traballas ara, dius?

A la farinera del Senyoret, pero noy-los tiempos están malos-y si vols cobrar ha de ser ab grana.... y encara gracias.

El cantador de películes de nostre cine se 'ls ha agafades en fer la explicación en castellá ab el pretext de serli més fácil la *harmoniosa* que 'l catalá. Y 'n doná probes, doncs després de moltes *municipalades* digué que «*le ha ponido el manto sobre los hombros*», Sr. Pepito, créame: agafa 'l catalá que 'n sortirás millor, home.

Noy.—Ave María...

Pater.—Sens pecat fôu concebuda.

Noy.—El Sr. Suro 'm fa venir perquè m, instrueixi,

Pater.—T' has equivocat, noy, la ensenyansa gratis la don l' Ajuntament, á n' aquí 's paga.

Noy.—¡Oh! El pare m' ha dit que ja pagaria ell.

Pater.—Essent aixís, ingredere in regnum Dei.

Si volguessim, fer cas de les baldragades del Senyoret, cada nombre li hauríam de dedicar una columna; pro com que li donariem una importància inmerescuda callarém. ¡Per tot te deixo!

¡Ay, avia: Qué estás de filis, semblant en lo rostoll; ¿no véus que ja tothom está desmoralisat, fora tú?

Llisó de catalá

Menes de paraules.—Analogia

Els sers del món són de tres menes: *còses, accions y relacions*. Hi haurán, donchs, tres menes de paraules: les de les *còses*, nòms; les de les *accions*, *verps*; les de les *relacions*, *particules*.

Hi han al món mildiverses còses: *hòmes*,

llibres, àngels, mòrt, aucells, estimació, etc.
Aquéts mots son nòms.

Les còses fan quelcòm. L' home *parla, treballa, camina, pensa, séu, dorm*. L' aucell *vòla, canta, menja, mira*. La rósa *fa olor, se belluga, creix*. L' or pesa, grogueja. Totes les còses tenen operacions, accions; totes fan quelcòm. Els mots ab que nomeném les accions són *verps*.

Les còses están relacionades: el pare el fill; el llibre *sobre* la taula; el Joan *y* la Mercé. Les accions també están relacionades: estudiar *pera* savér; sortiré *si* vull; parlo *perquè* 'm convé. Els mots que indiquen relacions són *particules*.

Distingéix entre *ser y còsa*. Tot lo del món són sers ó éssers. Lo que no és ser no és res. Però no tot lo del món són còses. Les accions y les relacions, que són sers—perquè són quelcòm—no són còses, encara que 's fonamentin en les còses y estiguin en elles.

Ganivet és ser y còsa. *Tallar* és ser, però no còsa, sinó acció. *Ab* (que denota companyia ó instrument, «vaig *ab* la mare») és ser, pero no còsa ni acció, sino relació. Al dir «tallo *ab ganivet*» hi han, donchs, tres sers. El primer, *ser-acció*; el segon, *ser-relació*; el tercer, *ser-còsa*. Per to tant, són, respectivament, *verp, particula y nòm*.

CORRESPONDENCIA

Robles.—De vert no n' hi volém pas posar en aquest nombre.

Gasamucar.—Alló de tant buscar el cos es no trobarlo, segons com s' ho agafés la Sembra 'ms picaria 'l pinyol.

Herreo.—Aquelles curiositats son poch curioses.

Tap.—Vosté ho déu ésser de veí.

Camilo.—Vosté és molt pràtic; les mateixes llaures clava a les noyes.

Cog.—No 'l resém, aquí, el rosari.

Milia.—Aquella tristesa 'ms ha reventat.

Fit.—Animo, jove que va bé.

Seba 'i tens?.—La primera el rey perdora; la segona ja atacona; y a la tercera li dirém que vingui a buscar l' original.

Juanito.—Vosté 'ms fa riurer tant com en Dalmacio en lo Congrés.

Ernestino.—Vosté déu ésser molt petit. Tót son diminutius.

Budoret.—Está en cartera.